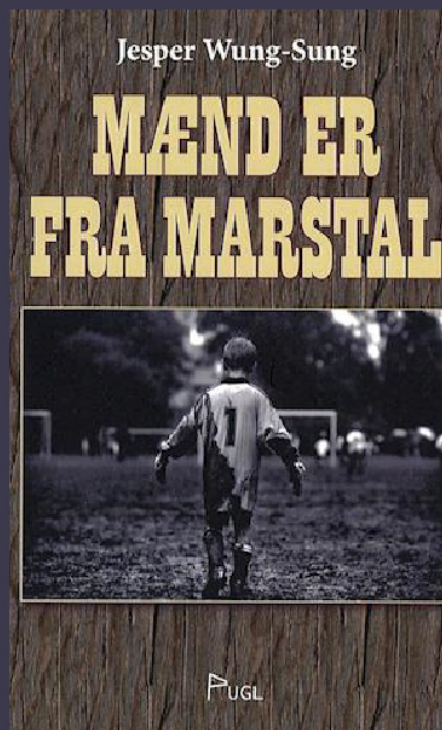

JESPER WUNG-SUNG

DANSK - LITTERATURANALYSE

Et litteraturforløb af Christina Wung-Sung

©Danskfaglighed

MÆND ER FRA MARSTAL

UNDERVISNINGSMATERIALE

Jesper Wung-Sung (JWS) har proklameret, at han vil skrive 10 novellesamlinger med 20 noveller i hver. Han har med Mænd er fra Marstal skrevet sin 3. – og sikken en. Indlevende, rørende, barsk, morsom, varm, sørgelig er adjektiver man kunne påhæfte denne vifte af mandefortællinger – en ting har de dog til fælles: Man mærker personerne. Hver og en går ind under huden, og de forlader ikke én lige med det samme.

JWS' første novellesamling, som blev belønnet med dét års debutantpris, fulgte manden fra vugge til grav. Den anden novellesamling var en finurlig kritik af især medieverdens fremstilling af tilværelsen. Denne tredje novellesamling har familie- og parforholdet i centrum. Fælles for alle novellesamlingerne er, at vi får historien set fra mandens synsvinkel.

Novellesamlingen må betegnes som forholdsvis svær, og den egner sig derfor bedst til folkeskolens 9.-10. klasse, voksenundervisning, gymnasiale- og videregående uddannelser.

OM MATERIALET

Som noget helt specielt har JWS svaret på de tre samme spørgsmål til hver novelle. Interviewet kan læses bagerst i materialet. Det anbefales, at eleverne først læser JWS's besvarelser efter, at de har læst den eller de noveller, der arbejdes med.

Hvor det har været muligt, er der til hver novelle følgende afsnit: Til læreren og Spørgsmål til tekst. Under afsnittet Til læreren vil man ofte kunne finde forslag til arbejdsformer med tekst og ekstraopgaver. Analysen står JWS selv for – via interviewets svar. Spørgsmål til tekst er til inspiration. Materialets spørgsmål fokuserer på tekstens budskab/pointe m.m.

1) FÆTTER BERSÆRK

TIL LÆREREN

- For at eleverne nemmere kan forstå novellens handling anbefales det, at man før arbejde med novellen, læser fortællingen om Abraham og Isak fra Det Gamle Testamente. (Gerne i kristendomsundervisningen).
- Der er desværre gennem tiderne, også i Danmark, eksempler på at en forælder slår sit eget barn/børn ihjel. Hvordan kommer man så vidt – er et spørgsmål, som er værd at diskutere. Hvordan er hovedpersonen kommet dertil, og hvorfor udfører han alligevel ikke udåden, er spørgsmål man kan indlede en diskussion med.
- JWS fortæller, at novellen handler om: At man føler, at man er den samme, som man altid har været, men at tiderne har ændret sig. At man føler sig sejlet agterud. Hvad mener han egentlig med dette udsagn, og hvordan passer det på novellens hovedperson?
- Vigtige tekststykker i forhold til hovedpersonens formål med turen: Side 14 sidste 6 linier, side 15 linie 6–7, side 18 linie 8–11.
- Meddigtningsovelse: Lad eleverne læse til side 18, linie 9. Bed dem lave deres egen slutning.
- Skriveøvelse: Lad hovedpersonen skrive dagbog i dagene op til fisketuren og et par dage efter fisketuren.

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Hvem hører vi om i novellen? Prøv med dine egne ord at beskrive hovedpersonen, hans ekskone og sønnen. Beskriv også hovedpersonens forhold til sin ekskone og til sin søn, find eksempler i teksten. Hvilken type kæreste har ekskone nu?
- Se side 11 linie 1–4. Hvad betyder det? Hvad fortæller det os om hovedpersonen?
- Hvad er hovedpersonens formål med fisketuren? Find steder i teksten, der bekræfter dit svar.
- Ved drengens mor, at far og søn er på fisketur? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvad tror I, der sker inde på havnen?
- Gik fisketuren, som den skulle?

2) STUDENTERGILDET IX

TIL LÆREREN

- JWS har skrevet en rigtig teenagegyser. At arbejde med genren gyser er altid vellykket i de store klasser, fordi eleverne kender koderne fra de gyserfilm, de selv har set. Man kan godt sammenligne arbejdet med gysere i udskolingen med det at arbejde med eventyr i indskolingen.
- Hvis man forbereder et 'gyserforløb' i forbindelse med læsning af novellen, anbefales følgende bøger: Rikke Schubart: I LYST OG NØD (Borgen) og Ebbe Krogh og Finn Lykke Schmidt: Højt hår (Dansklærerforeningen).

- Slutteligt kunne hver elev lave deres egen teenagegysernovelle – eventuelt med illustrationer.
- Hvad er en teenagegyser: Alle de udfordringer og problemer, der hører puberteten og teenagealderen til, kan være svære at håndtere. Det er en vanskelig periode, som kan få den enkelte til at føle sig utryk eller malplaceret i verden. Denne utryghed skildres i mange gyserfilm, hvor hovedpersonerne er unge teenagere, og denne specielle form for gyserfilm kaldes teenagegyset. I disse film er det onde og farlige næsten altid forbundet med seksualiteten. Handlingen er som oftest den, at en gruppe unge af begge køn er samlet, bliver forelskede og vil i seng med hinanden – og så slår gyset til! Samtidig med lysten til sex er seksualiteten ny, farlig og angstskabende. Det føles forbudt at dyrke sex, inden man er helt voksen, og i disse film kan en overtrædelse af dette forbud medføre døden. En bestialsk morder dukker op og myrder løs fra en ende af. Inden for gysergenrens rammer illustreres og udspilles den angst og usikkerhed, der kan være forbundet med den biologiske og psykologiske overgang fra barn til voksen. Samme tema og problemstilling finder vi i en lang række eventyr, her er det ikke en psykopatisk eller maskeklædt morder, der er på spil, men hekse, trolde m.m. (Fra omtalte bog: Højt hår.)
- Klassikere blandt teenagegyserfilm er Halloween og Fredag d. 13, og blandt de nyere film Scream og I Know What You Did Last Summer.

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Beskriv de fire studenter. Hvordan ser de ud, hvordan opfører de sig, hvordan er deres indbyrdes forhold? Kom med eksempler fra teksten.
- Sammenlign de to drenge, de to piger, og de to kæresteforhold? Giv eksempler fra teksten.
- Beskriv de to drenges venskab. Hvordan var det tidligere, og hvordan er det nu? Hvad er der sket?
- Hvad menes der med sidste sætningen på side 32: Jeg er ham der dør først, ik'?
- Hvorfor mon der står IX i titlen STUDENTERGILDET IX?
- Minder novellen dig om noget, du tidligere har læst eller set?
- Hvilken genre er novellen? Find eksempler i teksten der understøtter dit bud.
- Hvad handler novellen om?

3) DER SIDDER EN NEGER I HAVEN

TIL LÆREREN

- I interviewet med JWS nævner han selv ordet xenofobi (frygten for det fremmede). Lad klassen finde fremmedordbogens forklaring på ordet, og lad dem komme med et bud på sammenhængen mellem novellen og ordet. Spørgsmål kunne være: Hvad forstår du ved ordet "fremmed"? Skal vi frygte det

fremmede? Hvorfor/hvorfor ikke? Begrund dit svar. Hvad er positivt og negativt ved det at være fremmed; kom med eksempler.

- I novellen Stjerne-Øl fra novellesamlingen Og havet klapper, og fortællingen om det usmagelige TV-program DUSØR fra Lidt berømt, meget berygtet (side 346–360) beskæftiger JWS sig med 'worsecase'scenarier udi TV-underholdning; man lever i en tid, hvor man, uden at vide det, risikerer at deltage i et underholdnings-program. Parret i novellen antager da også hurtigt, at dette er tilfældet med dem (se side 37, 5. linie fornedet – side 38, linie 3). Tror klassen, at disse scenarier en dag kan blive virkelighed? Har vi allerede i dag lignende programmer?

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Hvordan er ægteparrets forhold til hinanden?
- Hvordan behandler ægteparret negrene i deres have? Hvem behandler man ellers på denne måde?
- Hvad tror ægteparret selv, at der sker?
- Hvad gør ægteparret ved det stigende antal negre i haven og omkring deres hus?
- Hvor er ægteparrets børn?
- Hvad menes der med: We are the champions/no time for losers/'cause we are the champions of the world/?
- Hvad slutter novellen med?
- Hvad vil forfatteren sige med denne novelle?

4) NAIVE FARBROR JOHNNY

- JWS kalder selv novellen for en initiationshistorie, altså en historie om et barn, der skal optages blandt voksne. Der findes mange af den slags historier, JWS nævner sin egen drengeroman Pelle Johns Engle, men også film som Zappa, Tro, håb og kærlighed og Kundskabens træ omhandler emnet. Det vil være oplagt at arbejde med begrebet og tydeliggøre det med eksempler fra litteratur og film.

Bliver novellens hovedperson så optaget blandt de voksne? Novellens afslutning taler for sig selv:

Jeg fandt hullet. Jeg knækkede en kvist af og gik og svingede med den som sædvanlig, men det virkede ikke som før. Selv min gangart var anderledes og støvet måtte stå op som udløst af revolverskud ...

- JWS fortæller ikke, hvad der sker på toilettet og med Farbror Johnny. Lad klassen skrive, hvad de tror, der sker – gerne i novellens sprogtoner.
- Som dramaøvelse kunne man også forestille sig: Hvordan Peters forældre reagerer, da de opdager, at Peter er væk; hvad de siger til ham, da han kommer tilbage; og hvad han fortæller. Eller lad to personer (farbror Johnny og 'mister X') tale i telefon. Det er en fiktiv scene, men i novellen hører vi, at farbror Johnny efter en telefonsamtale kyler sin mobil i jorden.

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Genfortæl novellens handling.
- Beskriv novellens personer. Hvor gamle de er, hvad de er for nogle personer/typer, hvordan er deres indbyrdes forhold m.m.? Begrund dine svar.
- Hvorfor tager farbror Johnny Peter med i zoologisk have? Hvad synes Peter om at være med farbror Johnny og Dusky i zoologisk have?

- Hvem taler farbror Johnny i telefon med?
- Hvad sker der inde på toilettet efter besøget i zoologisk have?
- Hvorfor kører Dusky og Peter uden farbror Johnny?
- Hvordan har Peter det, da han er hjemme igen? Er der sket noget med ham?

5) PAR TING

TIL LÆREREN

- Det er selvfølgelig oplagt at dramatisere novellen. Før novellen øves og spilles, er det vigtigt, at eleverne overvejer, hvem det er, de spiller. En god hjælp er at notere: hvor gamle personerne er, hvilket arbejde de har, hvilken slags tøj de går i, hvor længe de har kendt hinanden m.m.
- Lad eleverne selv finde på et Catch 22 (se interview s. 29). Lad dem eventuelt læse Indgangsbøn side 85.

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Hvad handler novellen om?
- Beskriv personerne og deres forhold til hinanden. Giv også dit bud på, hvordan de ellers har det sammen, når de ikke diskuterer.
- Hvordan starter diskussionen?
- Hvad er det egentlige problem?
- Prøv at udtale titlen på engelsk. Hvad betyder den så? Hvad tror du forfatteren vil sige med det?

6) B OG C

TIL LÆREREN

- JWS nævner selv, at novellen er den eneste litterært–litterære tekst i bogen. Den er svær fordi, der er mange handlingsskift i den, men benyt den alligevel, da den netop er et godt eksempel på en historie, der indeholder handlingsskift uden at blive alt for svær.
- For at synliggøre skiftene og lette forståelsen af novellen, bedes eleverne notere hver gang, der sker et skift. De bedes også notere ved hvert skift, om det er fortællerens fantasi, erindring eller virkelighed (nutid).
Oversigt over skift:
Virkelighed: Side 55, linie 1–6.
Fantasi: Side 55, linie 7– hele 56.
Virkelighed: Side 57, linie 1–24.
Erindring: Side 57, linie 26– side 59, linie 11.

Fantasi: Side 59, linie 14–17.

Virkelighed: Side 59, linie 20–side 63, linie 23.

Fantasi: Side 63, linie 26–side 67, slut.

- Fokus i analysespørgsmålene er lagt på handlingsskiftene. Men man skal selvfølgelig også være forberedt på, at eleverne vil diskutere børneprostitution og blandede ægteskaber!

SPØRGSMÅL TIL TEKSTEN

- Beskriv hovedpersonen. Fortæl også om, hvad han har lavet i Thailand.
- Der er en historie i historien om en mand og hans kone. Hvad handler den om?
- Der er mange handlingsskift i novellen.

Find handlingsskiftene og nedskriv sidetal og linie. Nedskriv desuden ved hvert skift, om det er forfatterens fantasi (fx med lastbilen), erindring (fx opholdet i Thailand) eller 'virkelighed' (fx flyveturen).

- Hvordan påvirker det din læseoplevelse, at der er så mange handlingsskift? Hvorfor tror du, at forfatteren har lavet dem?
- Hvad handler novellen egentlig om?

7) FÆTTER BERSÆRK II

TIL LÆREREN

- Det anbefales i forbindelse med læsning af novellen at læse Jørgen Niensens novelle En katastrofe fra novellesamlingen Figurer i et landskab, Gyldendal, 1944. (Gyldendal har for nogle år siden genoptrykt novellen i En katastrofe og andre noveller, hvis Figurer i et landskab ikke længere er at få på biblioteket.)

De to drenge i Wung–Sung og Niensens novelle, er opslugt af en mission det er dem mod dagens prøvelser. I moderne tid er det terrorister, der ligger på lur, i Niensens tid er det fristelserne og husbonden. Begge drenge kender til afsavn, de har et helt specielt forhold til deres moder og fædrene synes fraværende.

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Nedskriv alt det, som du får at vide om Mike. Hvad er han for en dreng?
- Hvordan er Mikes forældre? Hvordan er Mikes forhold til sin mor og far?
- Hvad laver Mike på banegården? Hvor mange timer er han der? Hvorfor er han der så længe? Hvad får han tiden til at gå med?
- Genlæs side 79, linie 12–19. Hvad sker der egentlig?
- Hvad handler novellen om?

8) RIBE C 7G

TIL LÆREREN

- Som optakt til novellen vil det være fint at læse om David og Goliat i Det Gamle Testamente.
- Novellen egner sig også rigtig godt til læsning på mellemtrinnet sammen med BOLDEN og HOVEDET fra JWS' novellesamling TO RYK OG EN AFLEVERING.

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Hvor foregår novellen?
- Hvad sker der?
- Hvorfor er der ikke nogen, som hjælper Frederik i begyndelsen?
- Hvorfor er der ikke nogen, som svarer på Månens spørgsmål: Hvem gjorde det?
- Hvad menes der med sætningen: JEG ER SKOLEGÅRDEN? Kender du godt den fornemmelse?

9) INDGANGSBØN

TIL LÆREREN

- Novellen er et meget sjovt billede på, hvad mænd dog ikke vil lægge øre til, når der er en sød (svensk) pige i deres selskab.
- Der ingen spørgsmål til teksten, men lad eleverne beskrive, hvilke personer vi møder i teksten. Hvis eleverne stadig ikke er på sporet, kunne man spørge: Hvorfor giver han hende ret i alt, hvad hun siger? Tror I, at han er enig i det hele?

10) IDAG HAVDE JEG BESØG AF CAMERON DIAZ

TIL LÆREREN

- Hvis man arbejder med Münchhausen-historier er denne novelle oplagt som et nutidigt bud på en Münchhausen-historie. En god skriveøvelse kunne være at lade eleverne vælge, om de vil skrive deres egen Münchhausen-historie i gammel eller ny stil.
- De fleste har mødt eller hørt om en person som fortælleren. Lad klassen parvis lave en dramaøvelse, hvor de begynder med sætningen: I dag havde jeg ... og så må der ikke spares på fantasien. Faldt det dem let eller svært? Hvorfor/hvorfor ikke?

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Beskriv fortælleren.
- Hvem hører vi om ud over fortælleren og alle hans damebekendtskaber?

- Hvad er det for nogle personer, fortælleren har besøg af? Tror du på, at han har haft besøg af dem? Begrund dit svar, og kom med et bud på, hvorfor fortælleren fortæller om alle disse besøg.
- Dør fortællerens mor? Find eksempler i teksten, som understøtter dit svar.
- Fortælleren beretter om dagens oplevelser til én person – hvem? Er det oplagt at fortælle om sine damebekendtskaber til lige netop denne person? Hvad siger det om fortælleren?

11) CITIUS, ALTIUS, FORTIUS

TIL LÆREREN

- Der er ikke udarbejdet spørgsmål til denne novelle, men den kan helt sikkert – læst sammen med interviewet – sætte en fin diskussion i gang. Novellen og interviewet er et godt modspil til regeringens krav om hurtig færdiggørelsen af uddannelse. JWS' pointe er tydelig: Man kan godt blive til noget, selv om man ikke går den slagne vej ...

12) FØRE

TIL LÆREREN

- Føre er umiddelbart en meget svær novelle. Men sæt tid af til den, da den virkelig har mange spændende analytiske lag, og samtidig er en meget smuk historie om venskab og skyld/tilgivelse.

- Et af Kristendommens store omdrejningspunkter er: tilgivelsen – vend den anden kind til. Men hvad er lettest, at tilgive andre eller tilgive sig selv? JWS går endnu videre i interviewet: Hvad er lettest at sige: "Dine synder er dig forladt" eller at sige "Stå op og gå". Hovedpersonen er helt tydeligt plaget af skyldfølelse over, at han stadig kan gå, selv om venen synes at have tilgivet ham. Hele skyldproblematikken er en af drivkrakterne i novellen – hvis bare alle bekymringer forsvandt, når man var tilgivet ...
- Føre er en meget lang novelle med mange lag, og det anbefales derfor at læse den i brudstykker. Spørgsmålene er lavet til den omtalte læsning, og er derfor meget omfangsrige. Spørgsmålene kan selvfølgelig også benyttes i udvalg. I forbindelse med læsning af novellen anbefales det at læse Lukas 5, særlig 17–26 fra Det Ny Testamente.

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Hvilken tid er det på året, og hvad skal hovedpersonen?
- Beskriv køreturen.
- Hvordan er hovedpersonens forhold til sine forældre?
- Hvem er hans mor og han side 102, linie 9–12? Hvorfor tror du, at hovedpersonen synes, at hans forældre skulle være flyttet?
- Hvem er det, som ikke har købt julegaver til sine forældre (side 102 sidste afsnit)?
- Har hovedpersonen altid været tyk? Hvorfor tror du, at han har taget så mange kilo på?
- Hvordan vil du beskrive hovedpersonen som ung?

- Hvad mener hovedpersonen, når han siger, at han tænker med hjertet. Side 105?
- Prøv at beskrive han og fortællerens forhold. (Se side 109 og 111)
- Hvis lillesøster er det hovedpersonen møder?
- Hvordan har hovedpersonen det med at møde gamle bekendte på cafeen?
- Hvad menes der med sætningen: Du tror du er Guds gave. (Side 115.) Er det også hovedpersonens eget billede af sig selv? Begrund dit svar. Hvorfor har pigen den opfattelse af ham?
- På side 115–116 er der et forløb, hvor to lagerhaller spiller en stor rolle. Hvad sker der?
- Hovedpersonen skæver hele tiden til sit ur, tæller timerne, og til sidst er han bange for at komme for sent – hvad tror du, at han skal nå?
- Hvem er det, der venter på fortælleren, og hvad er det for nogle hylstre, han har i lommen?
- Hvordan slutter novellen?
- På side 101 står der: Så firer vi den ned i folkemængden. Hvad vil forfatteren sige med denne sætning?
- Hvad er lettest at tilgive eller blive tilgivet?

13) FORCE MAJEURE

- Mens Ivanisevic gør det umulige – følger vi samtidig en anden mands nedtur. Opgavernes fokus er på fortælleren.

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Hvor foregår teksten?
- Hvilket arbejde har fortælleren, og hvad nævner han som noget af det vigtigste i sit fag? Tror du, at han er god til sit arbejde? Begrund dit svar?
- Hvad tror du, ejeren synes om fortælleren? Hvorfor?
- På side 125 kommer der en person ind i grillbaren. Beskriv denne person.
- Fortælleren vil på et tidspunkt hjælpe en dreng – hvordan går det? Hvordan har fortælleren det efter hændelsen?
- Giv et bud på, hvad følgende betyder: Jeg sidder og håber på at få en mønt tilbage. At få en chance mere. Side 129.
- Hvad betyder FORCE MAJEURE. Hvorfor har forfatteren valgt denne titel til novellen?

14) TALEN OM DE TO FORSVUNDE SOLDATER

TIL LÆREREN

- Novellen er en meget smuk kærlighedshistorie, men den er samtidig svær og egner sig bedst til læsning på voksen, gymnasiale- og videregående uddannelser.
- Tankerne ledes hen på Bille Augusts fine film: En sang for Martin.

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Beskriv fortælleren før og efter mødet med Hannah.
- Beskriv Hannah.
- Beskriv fortælleren og Hannahs forhold.
- Hannah er sin egen, men især i slutningen af novellen udfører hun nogle meget underlige handlinger – fortæl om dem. Hvorfor tror fortælleren, at hun opfører sig sådan?
- Hvad tror Hannah, at det orange telt er? Hvad fortæller det dig om Hannah, og hvordan reagerer fortælleren, da han finder hende?
- Genfortæl historien om Paco. Hvad mener du, den handler om? Hvorfor ændrer fortælleren syn på fortællingen. Hvad siger det om fortælleren?
- Hvad handler novellen om?

15) HIMMELHUNDENE

TIL LÆREREN

- JWS fortæller i interviewet, at han har skrevet novellen som et forsøg på at stikke en fod i døren ind til krimigenren. Novellen er altså en slags eksperiment – og det foreslås da også, at man går lidt med på legen og for en stund ser bort fra en traditionel analyse, og i stedet for stiller eleverne følgende opgave:
 - Læs novellen. Hvad handler novellen om?
 - I krimigenren er der tre store traditioner: Den klassiske engelske krimi, den skandinaviske velfærdskrimi og den hårdkogte amerikanske krimi. Der er fire afsnit i novellen, tre af afsnittene er skrevet i en af ovennævnte traditioner. Hvilket afsnit passer til hvilken tradition? Begrund dit valg og kom med eksempler fra teksten.

16) KØDET

TIL LÆREREN

- Vi går alle sammen med forestillinger om, hvad andre tænker om os, og hvad de har af gode såvel som dårlige intentioner i forhold til os. Men vi har også forestillinger/fordomme om andre. Nogen gange bliver disse ideer og forestillinger vendt på hovedet – det er sundt. Det er dem, vi lærer af.
- Lad slagteren og Pernille skrive dagbog om dagens hændelser.
- Meddigtningsovelse: Lad eleverne læse til og med side 158. Lad dem derefter skrive deres eget bud på en slutning. JWS' slutning læses til sidst højt – og den diskuteres; var den overraskende, forventelig m.m.??

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Hvilket arbejde har hovedpersonen? Hvordan ser hovedpersonen generelt på det at arbejde? Hvordan vil du karakterisere hovedpersonen?
- Hvad er det for nogle mennesker, som smadrer hovedpersonens butiksvinduer? Hvorfor gør de det?
- En aften venter hovedpersonen i sin butik – hvad sker der?
- Hovedpersonen sammenligner uromagerne med et dyr. Hvilket? Hvorfor mon netop dette dyr?
- Hvordan behandler hovedpersonen den tilfangetagne 'rotte'? Hvorfor behandler hovedpersonen ham på denne måde?
- Der sker et skift i hovedpersonens behandling af 'rotten'. Hvor i teksten sker skiftet, og hvorfor sker det?
- Hvorfor giver hovedpersonen pigen kød med hjem? Tror du, at hun afleverer det – spiser noget af det?
- Hvad kan vi lære af novellen?

17) FUGL PÅ EN SNOR

TIL LÆREREN

- Efter endt læsning vil det være fint, hvis man viste klassen omtalte fotografi. Lad evt. klassen lave en billedanalyse af fotografiet.
- Tag et andet fotografi med og lad klassen skrive om en af personerne. Eller lad eleverne selv vælge et fotografi, hvor de skriver om en af personerne.

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Hvor og hvornår foregår novellen?
- Beskriv fortælleren som person i Europa, den første tid i Amerika og i fortællingens nutid.
- I begyndelsen og i slutningen af novellen optræder der et *I* og et *vi*. Hvem er det?
- Beskriv den situation fortælleren og hans familie befandt sig i. Hvordan har fortælleren det med denne tingenes tilstand? Begrund dit svar.
- Hvad er det for et job, som fortælleren får? Hvor har han hørt om jobbet? Hvordan har han det med jobbet? Hvorfor har han det sådan?
- Hvad menes der med sætningen: I det øjeblik udtæredes min sjæl?
- Hvorfor afleverer fortælleren ikke selv sine penge til sin familie?
- Hvad er novellens budskab?

18) 301 KILOMETER

TIL LÆREREN

- Meddigtningsovelse: Lad klassen læse til side 174, linie 21: Skriv så slutningen.
- Forestil dig, at hovedpersonen havde skrevet et brev til sin datter: Skriv nu brevet.

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Beskriv stedet, hvor novellen begynder. Hvad er det for nogle mennesker, som kommer der? Hvad laver de der? Hvad er det for et blad, de læser i?
- Hvorfor tager hovedpersonen bladet med?
- Genfortæl, hvad hovedpersonen oplevede i sin soldatertid.
- Hvordan er hovedpersonens forhold til sin familie?
- Hvor er hovedpersonen på vej hen?
- Hvorfor tager han alligevel ikke af sted?

19) DEN STORE HVIDE HVAL

TIL LÆREREN

- Novellen kan rykke ved elevernes opfattelse af, hvad en novelle er og kan ...
- Novellen læses og eleverne kommer med kommentar. Derefter læses JWS interview.

20) 3. HALVLEG

TIL LÆREREN

- Smuk afslutning. Hvad gør mænd, før de skal dø: Synger Olé–Olé–Olé–Olé

SPØRGSMÅL TIL TEKST

- Hvor foregår novellen?
- Hvad er der sket?
- Hvorfor er der ingen, som vil hjælpe?
- Beskriv 'chefen' som person. Hvad foretager 'chefen' sig?
- Hvad foretager de andre mænd sig i denne situation? Har de gjort noget for at afhjælpe situationen? Giv eksempler.
- Hvad menes der med følgende sætninger: Vi er en skygge i befolkningens baghoved passepartouten omkring resten stedet før helvede. Vi er et billede til alle mænd deroppe der siger: Fat jeres kvinder, fat jeres børn.

- Hvad gør mændene til sidst i novellen? Er det en realistisk slutning?
- Hvordan er sproget og tegnsætningen i novellen? Har det nogen betydning for, hvordan man forstår novellen?

EKSTRA

Hvad er novellesamlingens titel? Optræder titlen andre steder? Hvorfor/hvorfor ikke? Hvad tror du forfatteren vil sige med titlen? Kender I en anden bogtitel som minder om Jesper Wung-Sungs? Hvilken? Tror du det er en tilfældighed?

- Lad klassen skrive en novelle set fra mandens synsvinkel.

©Danskfaglighed